

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7. DENETİM BULGULARI	8
8. EKLER	21

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Alınan Şartlı Bağış ve Yardımların Muhasebeleştirilmesinde Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması ve Şart Kılınan Amaç Doğrultusunda Harcanmadan Gelir Kaydının Yapılması
2. Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesindeki Ortaklık Payının Üniversite Mali Tablolarında Eksik Yer Alması
3. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

B. Diğer Bulgular

1. Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim Araştırma ve Uygulama Hastanesi Elektrik, Su ve Isınma Giderlerinin Özel Bütçeden Karşılanması
2. Taşınır İşlemlerinde Eksiklikler Bulunması
3. Öğretim Elemanlarından Bazılarının Zorunlu Haftalık Ders Yükünü Yüksek Lisans Programlarında Tamamlaması
4. Kanunda Sayılan İstisnalar Dışında Dolu Kadroya Görevlendirme Yapılması
5. Hizmetine Gereksemin Duyulan Öğretim Elamanlarının Başka Üniversitelerde Görevlendirilmesi
6. Eğitim Öğretim Faaliyetinde Bulunmayan Âtıl Durumda Fakülte, Yüksekokul ve Bölümlerin Bulunması
7. İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Bozok Üniversitesi, 2006 yılında 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 01.03.2006 tarih ve 5467 sayılı Kanun'un 1 inci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur. 09.05.2018 tarihli ve 7141 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle "Bozok Üniversitesi'nin adı Yozgat Bozok Üniversitesi şeklinde değiştirilmiştir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Yozgat Bozok Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk

müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 14 fakülte, 4 yüksekokul, 2 enstitü, 8 meslek yüksekokulu ve 22 uygulama ve araştırma merkezi, 1 Teknopark ve 1 Teknoloji Transfer Ofisi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	104	57	161
Doçent	145	75	220
Doktor öğretim üyesi	287	86	373
Öğretim görevlisi	260	23	283
Araştırma görevlisi	163	96	259
Toplam	959	337	1.296

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	234	233	467
Sağlık	325	320	645
Avukatlık	2	1	3
Din Hizmetleri	2	-	2
Teknik	63	52	115
Yardımcı	35	52	87
Sözleşmeli	113	146	259
İşçi	439	7	446
Toplam	1.213	811	2.024

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 2.172’dir. Ayrıca Üniversitede 7 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Yozgat Bozok Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımına ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01 Personel Giderleri	1.555.535.552	1.542.703.971	99,18
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	182.232.398	179.774.878	98,65
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	198.239.351	170.055.735	85,78
05 Cari Transferler	123.863.762	121.192.020	97,84
06 Sermaye Giderleri	157.422.000	131.589.219	83,59
07 Sermaye Transferleri	-	-	-
Toplam	2.217.293.063	2.145.315.823	96,75

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 2.023.881.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 193.412.063 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 2.217.293.063 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %96,75'i olan 2.145.315.823 TL kullanılmıştır.

Personel giderlerinde 1.555.535.552 TL ödeneğin 1.542.703.971 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 182.232.398 TL ödeneğin 179.774.878 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 198.239.351 TL ödeneğin 170.055.735 TL'si, cari transferlerde 123.863.762 TL ödeneğin 121.192.020 TL'si, sermaye giderlerinde 157.422.000 TL ödeneğin 131.589.219 TL'si harcanmıştır. Sermaye transferlerinde ise ödenek ve harcama bulunmamaktadır.

Üniversite tarafından 2024 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 5.730.192,99 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	17.790.000	36.588.478,84	205,67
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	1.982.101.000	2.067.700.095,35	104,32
Diğer Gelirler	23.990.000	42.766.217,07	178,27
Sermaye Gelirleri			
Toplam	2.023.881.000	2.147.054.791,26	106,09
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	0	937.018,93	
Net Toplam	2.023.881.000	2.146.117.772,33	106,04

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 2.023.881.000 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 2.146.117.772,33 TL'dir.

Dönem faaliyet geliri 2.326.863.209,08 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 937.018,93 TL, enflasyon düzeltmesi 961.631.240,17 TL ve faaliyet gideri 2.252.336.299,10 TL olan Üniversite, 2024 yılını 1.035.221.131,22 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı gelir toplamı 428.584.943,99 TL, gider toplamı 367.926.673,83 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 60.658.270,16 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 26/07/2013 tarih ve 28719 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19/12/2013 tarihinde kurulan Bozok Teknopark AŞ’nin ortağıdır. Adı geçen AŞ’nin kuruluş sermayesi 500.000,00 TL olup Üniversitenin %75,1 oranında ortaklığı bulunmaktadır. 2024 yılı üniversite mali tablolarında 241 No.lu hesapta kayıtlı tutar 938.750,00 TL olup, kuruluş sermayesine ilaveten ileriki yıllarda 563.250,00 TL tutarında şirketin %75,1 hissesi oranına tekabül eden tutar sermayeye ilave edilmiştir. Üniversitenin toplam sermayesi enflasyon düzeltmesi ile 5.748.497,80 TL tutarıyla muhasebe kayıtlarına işlenmiştir. Şirketten üniversiteye kâr payı aktarımı olmamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun’un 80’inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim

Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiş ve prosedürlere ilişkin çalışmalar yapılmış olup, kurum personeline duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmış ancak risklerin etki olasılık değerlendirmesinin tüm birimler için tam olarak raporlanamaması nedeniyle bunlar yeterli değildir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 3 adet iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 3 adedi doludur. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Yozgat Bozok Üniversitesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Alınan Şartlı Bağış ve Yardımların Muhasebeleştirilmesinde Dönem Ayırıcı Hesapların Kullanılmaması ve Şart Kılınan Amaç Doğrultusunda Harcanmadan Gelir Kaydının Yapılması

Üniversiteye yapılan şartlı bağış ve yardımların bütçeye gelir kaydedilmesinde, banka hesabı karşılığında ilgisine göre 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve/veya 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilmesi gerekirken bu hesaplar yerine 333 Emanetler

Hesabına kaydedildiği ve şart kılındığı amaç için harcanmadan gelir kaydının yapıldığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Şartlı bağış ve yardımlar" başlıklı 41'inci maddesinde; şartlı bağış ve yardımların alındığında, tahsis amacına uygun olarak kullanılmak üzere ilgili hesaplara, karşılıklarının ise yükümlülük olarak kaydedilmesi gerektiği ve şartlı bağış ve yardımın amacı gerçekleştikçe de gelir olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına ilişkin "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 297 ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına ilişkin "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 348'inci maddelerinde; şartlı bağış ve yardımların faaliyet dönemi sonuna kadar veya faaliyet döneminden sonraki dönemlerde şart kılınan amaçlar çerçevesinde kullanıldıklarında, gelirler hesabına aktarılmak üzere bu hesaplara kaydedileceği ifade edilmiştir. Aynı Yönetmelik'in 380 No.lu Hesaba ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 298'inci maddesinde ise; gelecek aylara ait gelirler hesabında kayıtlı şartlı bağış ve yardımlara ilişkin tutarlardan şart kılınan amaçlar doğrultusunda kullanılanların bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Denetimlerde, alınan şartlı bağış ve yardımların 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı veya 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı yerine 333 Emanetler Hesabına kaydedildiği, bağış tutarları tahsil edildiğinde henüz harcanmadan 333 Emanetler Hesabı borç, 600 Gelirler Hesabı alacak çalıştırılarak gelir kayıtlarının yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2025 yılı sonuna kadar bitirilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; alınan şartlı bağış ve yardımların faaliyet dönemine göre 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler ya da 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesaplarında izlenmesi, şart kılınan amaç doğrultusunda kullanılan tutarların harcandıktan sonra 600 Gelirler Hesabında faaliyet geliri olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesindeki Ortaklık Payının Üniversite Mali Tablolarında Eksik Yer Alması

Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesindeki ortaklık payının Üniversite mali tablolarında eksik yer aldığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin olarak düzenlenen “Hesabın niteliği” başlıklı 162'nci maddesinde; söz konusu hesabın kamu idarelerinin bütçelerine konulan ödeneklere dayanarak, döner sermayeli kuruluşlara verdikleri ayni ve nakdi sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı düzenleme altına alınmıştır.

Anılan Yönetmelik'in “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 163'üncü maddesinde; döner sermayeli kuruluşlara gerek nakdi gerekse ayni sermaye şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği ve sermaye katılımı tutarlarının döner sermayeli kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerektiği hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik'in “Hesabın işleyişi” başlıklı 164'üncü maddesinde ise; döner sermayeli kuruluşlara taahhüt edilen sermaye tutarlarının 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına borç, 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiş, yerine getirilen sermaye taahhüt tutarlarının bir taraftan 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına borç, taahhüdün yerine getirilme şekline göre ilgili hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede Üniversitenin, Döner Sermaye İşletmesinde toplam 121.066,00 TL tutarında sermayesinin bulunduğu ancak söz konusu tutarın Üniversite kayıtlarında 116.066,00 TL olarak yer aldığı tespit edilmiştir.

Üniversitenin, Döner Sermaye İşletmesindeki ortaklık payının Üniversite mali tablolarında aynen yer alması gerekmektedir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir.

Söz konusu tespit; kurum tarafından 06.05.2025 tarih ve 3839 sayılı muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiştir.

BULGU 3: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında kayıtlı maddi duran varlıklardan tamamlanmış olanların ilgili varlık hesabına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 187'nci maddesinde; kamu idarelerine ait yapımı

süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde, geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılan bir hesap olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 188'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) No.lu alt bendinde; tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Denetimlerde Üniversitenin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında kayıtlı 115.246.693,29-TL tutarındaki yatırım harcamasının 80.669.730,94 TL'lik kısmının geçici kabulü yapıldığı halde ilgili varlık hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

Üniversitenin mevcut taşınmazları ile ilgili 2024 mali yılı bilançosunda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında bulunan tutarların ilgili varlık hesaplarına aktarılması için Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından geçici kabulü yapılan yatırımların muhasebe birimine bildirilmesi ile gerekli muhasebe kaydı yapılacağı, devam eden ve geçici kabulü yapılmayan yatırımların 258 nolu hesapta geçici kabul yapılincaya kadar kalacağı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak; 2024 Mali Yılı Bilançosunda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında 80.669.730,94 TL tutarında fazlalık, ilgili varlık hesaplarında ise aynı tutarda eksiklik bulunmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim Araştırma ve Uygulama Hastanesi Elektrik, Su ve Isınma Giderlerinin Özel Bütçeden Karşılanması

Döner Sermaye İşletmesi kapsamında faaliyet gösteren Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim Araştırma ve Uygulama Hastanesine ait elektrik, su ve ısınma ihtiyaçlarına ilişkin giderlerin özel bütçeden karşılandığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (a) fıkrasında; yükseköğretim kurumlarında kurulacak döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde bu amaç için ödenek öngörülme şartıyla katkı sağlanabileceği hükme bağlanmıştır.

Anılan maddenin (b) fıkrasında; döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın, ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu, sürekli eğitim merkezleri ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 30'unun, diğer yükseköğretim kurumları için ise asgari yüzde 15'inin, ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçları ile yönetici payları için kullanılması ile bu oranların yüzde 75'ine kadar artırmaya üniversite yönetim kurulunun yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Üniversitenin kendi bütçesinden döner sermaye işletmesine ait ihtiyaçların temini, bir başka deyişle kaynak aktarımı; döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine katkıda bulunulmasında olduğu gibi istisnai bir durum olup, mevzuat hükümleriyle sınırlıdır. Bu nedenle belirtilen istisnalar dışında döner sermaye işletmelerinin kendi giderlerini kendi gelirleriyle karşılaması esastır.

Yükseköğretim kurumu olması yanında Döner Sermaye İşletmesi birimi vasfına da sahip olan birimlere ait yapıların elektrik, su ve ısıtma ihtiyaçlarına ilişkin bedellerin tamamına yakınının Üniversite bütçesinden karşılanması, 2547 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu İdaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2025 yılı sonuna kadar bitirilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, Döner Sermaye İşletmesi kapsamında faaliyet gösteren Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim Araştırma ve Uygulama Hastanesine ilişkin elektrik, su ve ısıtma giderlerinde, döner sermaye faaliyetleri ile akademik faaliyetler arasında bir ayırım yapılmasına ve bu ayırma göre döner sermaye faaliyetlerine ait olan giderlerin, İşletmesi bütçesinden karşılanması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 2: Taşınır İşlemlerinde Eksiklikler Bulunması

Üniversite bünyesinde yer alan ve pilot olarak seçilen Araştırma ve Uygulama Hastanesine ait ambarlarda yapılan denetim sonucunda; taşınır kayıt ve muhafaza işlemleri ile ilgili olarak mevzuata aykırı bazı hususların yer aldığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu başlıklı" 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların kaynakların kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinde harcama yetkililerinin sorumluluğu; taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasının sağlanması şeklinde tanımlanmış ve taşınırların muhafazasından ve yönetilmesinden sorumlu olanların, gerekli tedbirlerin alınmaması veya özenin gösterilmemesi nedeniyle taşınırın kullanılmaz hale gelmesi veya yok olması sonucunda neden oldukları kamu zararları hakkında, Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerince sorumlu oldukları belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Harcama birimi ve ambarların kodlanması" başlıklı 38'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ise; harcama birimlerinin bünyesinde bulunan ambarlara harcama yetkililerince bir düzeyli ve iki karakterden oluşan kod verileceği, bu kodun aynı harcama birimine bağlı ambarların sayısını göstereceği, ambarın, bağlı olduğu harcama biriminin koduyla birlikte tanımlanacağı ifade edilmiştir.

Ayrıca Yönetmelik ekinde yer alan Dayanıklı Taşınırlar Defterine ilişkin açıklamalarda, taşınırın tanımlanmasına yarayan cins, marka, model, kapasite vb. teknik özelliklerin dayanıklı taşınırlar defterinde ilgili taşınırın satırında belirtileceği hüküm altına alınmıştır.

Üniversitenin taşınır işlemlerine ilişkin incelemelerde

- Bazı birimlerde taşınır sisteminde görünen ambar sayısı ile fiili ambar sayısının birbiri ile uyumlu olmadığı,
- Taşınır kayıt sisteminde marka, model ve seri no gibi bilgileri yer almayan elektronik cihazlar olduğu,

tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2025 yılı sonuna kadar bitirilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Üniversitenin taşınır işlemlerinin yukarıda maddeler halinde sayılan eksikliklerin giderilerek, başta Taşınır Mal Yönetmeliği olmak üzere ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Öğretim Elemanlarından Bazılarının Zorunlu Haftalık Ders Yükünü Yüksek Lisans Programlarında Tamamlaması

Haftalık Ders Programlarına dayalı olarak güz yarıyılı haftalık ders saatlerinin incelenmesinde bazı öğretim elemanlarının ders yükünü lisans programları yerine Yüksek Lisans programlarında tamamladığı görülmüştür.

Ders Yüğü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar'ın 1 inci maddesi gereğince, maaş karşılığı haftalık ders yüğü, öğretim üyeleri için 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 12 saattir.

Anılan Esasların 5 inci maddesine göre ise haftalık ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesaplanmasında sırasıyla; normal örgün öğretimde verilen teorik dersler ve diğer faaliyetler, daha sonra ikinci öğretimde verilen teorik dersler ve diğer faaliyetler dikkate alınır.

2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 40 ıncı maddesinin (a) bendi uyarınca görevlendirilen öğretim elemanlarının ders yüklerinin tamamlanmasında ve ek ders ücretlerinin hesaplanmasında; sırasıyla bağlı bulundukları fakülte veya yüksekokulda normal örgün öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler ile görevlendirildikleri yükseköğretim kurumlarında normal örgün öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler daha sonra bağlı bulundukları fakülte veya yüksekokulda ikinci öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler ile görevlendirildikleri yükseköğretim kurumlarında ikinci öğretimde verdikleri ders ve faaliyetler dikkate alınır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere maaş karşılığı ders yükünün yapılacağı yer öncelikle meslek yüksek okulu ve fakültelerin normal örgün öğretiminde verilen dersler ile olmalıdır. Bu Esaslarda ders yükünün Yüksek Lisans programlarında tamamlanacağına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle öğretim elemanlarının normal örgün öğretimde verilen teorik dersler ve diğer faaliyetler, daha sonra ikinci öğretimde verilen teorik dersler ve diğer faaliyetler ile ders yükünü tamamlamaları gerekmektedir.

BULGU 4: Kanunda Sayılan İstisnalar Dışında Dolu Kadroya Görevlendirme Yapılması

Üniversitede dolu olan Daire Başkanlığı, Şube Müdürlüğü, Fakülte Sekreterliği kadrolarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda sayılan istisnalar dışında görevlendirmeler yapıldığı tespit edilmiştir.

657 sayılı Kanun’un "Vekâlet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86 ncı maddesinde; memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine, kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği ifade edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 13 üncü maddesinin görev, yetki ve sorumlulukları düzenleyen (b) fıkrasının 4’üncü bendine göre rektörün; gerekli gördüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirme veya bunlara yeni görevler verme yetkisi bulunmaktadır. Kadro terimi, personel mevzuatının temel kavramlarından birisidir. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun memuriyete başlama ve ilgili düzenlemelerinden olan “Atama Yapılacak Boş Kadroların Bildirilmesi” başlıklı 46 ve “Duyurma” başlıklı 47 nci maddelerinde de görüleceği üzere kadro ile personel arasında sıkı bir ilişki kurulmuş ve her personelin ancak bir kadro ile ilişkilendirilerek istidam edileceği hususuna Kanun’un çeşitli maddelerinde yer verilmiştir. İdarelere istihdam için tanınan kadrolar ise kadro cetvellerinde unvan ve sayı olarak yer verilmek suretiyle sınırlandırılmıştır.

Üniversitede daire başkanlığı, şube müdürlüğü, fakülte sekreterliği kadrolarına usulüne göre atanmış personel asıl kadrosu dışında çalıştırılmakta, bu personelin kadro görevleri ise yine görevlendirme ile başka personel tarafından yürütülmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde dolu kadro, kadronun halen başka bir memur tarafından kullanılıyor olması hali olup dolu kadroya vekâlet ancak, kadroda bulunan memurun kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işinden geçici olarak ayrılması halinde mümkündür.

Kamu idaresi cevabında Üniversitenin idari yapısı içerisinde ortaya çıkan personel ihtiyacının, geçici görevlendirmelerle karşılanmakta olduğu ve söz konusu görevlendirmelerin ilgili mevzuata uygun şekilde yapıldığı ifade edilmektedir.

Her ne kadar İdare tarafından yapılan işlemlerin personel ihtiyacı gibi gerekçelerle ve mevzuata uygun olduğu ifade edilmişse de, yapılan işlemlerin mevzuata uygun olmadığı düşünülmektedir.

Açıklanan nedenlerle dolu kadroya 657 sayılı Kanun'da sayılan istisnalar dışında görevlendirme yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 5: Hizmetine Gereksinim Duyulan Öğretim Elamanlarının Başka Üniversitelerde Görevlendirilmesi

Yozgat Bozok Üniversitesi kadrosunda bulunan ve hizmetine gereksinim olan bazı akademik personelin 375 Sayılı KHK'nın Ek 25 inci maddesi ile başka üniversitelerde görevlendirildiği görülmüştür.

375 Sayılı KHK'nın "Kurumlar Arası Geçici Görevlendirme" başlıklı Ek 25 inci maddesine göre; Hâkim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar hariç olmak üzere, statülerine bakılmaksızın bir kadro veya pozisyona dayalı olarak kamu kurum veya kuruluşlarında istihdam edilenler, kurumlarının muvafakatiyle bir yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçici görevlendirilebilir. Bu süre birer yıl olarak uzatılabilir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "Kurumlar Arası Geçici Görevlendirme" başlıklı Ek 25 inci maddesi ile idarelere statülerine bakılmaksızın bir kadro veya pozisyona dayalı olarak kamu kurum veya kuruluşlarında istihdam edilenleri, kurumların muvafakatiyle bir yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçici görevlendirme yetkisi verilmiştir. Ancak bu yetki mutlak ve sınırsız değildir. İdarenin bu yetkiyi kamu yararı ve hizmet gereklerini gerçekleştirmek amacına yönelik olarak kullanması zorunluluktur.

Anılan hüküm gereği personelin diğer üniversitelerde geçici görevlendirilmesi mümkün ise de yapılan incelemede başka üniversitelerde geçici görev ile görevlendirilen akademik personelin kadrolarının bulunduğu fakültelerde verebileceği derslerin ek ders karşılığı diğer akademik personellere gördürüldüğü anlaşılmıştır. Akademik personelin maaş karşılığı ders yükümlülüğü bulunduğundan bu yükümlülüğün yerine getirilmeyip başka üniversitelerde geçici görevlendirilmesi, görevlendirilen bu personellerin verebileceği derslerin ek ders ücreti

karşılığı üniversitenin diğer personellerinden sağlaması, akademik personel kaynağını verimli ve etkin kullanmamasına neden olmaktadır.

Açıklanan nedenlerle hizmetine gereksinim duyulan öğretim elamanlarının başka üniversitelerde görevlendirilmemesi, görevlendirilecek olanlarda ise kamu yararı aranması uygun olacaktır.

BULGU 6: Eğitim Öğretim Faaliyetinde Bulunmayan Âtıl Durumda Fakülte, Yüksekokul ve Bölümlerin Bulunması

Üniversite bünyesinde bulunan fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarındaki bazı birimlerde/bölümlerde öğrenci olmaması nedeniyle söz konusu birimlerin/bölümlerin âtıl durumda olduğu görülmüştür.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 5 inci maddesinde üniversitelerin bünyesindeki fakülte, enstitü ve yüksekokulların, Kalkınma Plan ve Programlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesinde Yükseköğretim Kurulunun görüşü veya önerisi üzerine kanunla kurulacağı, 7 nci maddesinde ise yükseköğretim kurumlarının bu kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulacağı, geliştirileceği ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planların hazırlanacağı ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasının gözetim ve denetiminin ise Yükseköğretim Kurulunca yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 12 nci maddesinde üniversitelerin görevleri arasında; ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmeleri sayılmıştır. Kanunun 13 üncü maddesinde de üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde rektörlerin birinci derecede yetkili ve sorumlu olduğu hükme bağlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8 inci maddesine göre de her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde

edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Yapılan incelemede, Yozgat Bozok Üniversitesi fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulları bünyesinde bulunan ve hiç eğitim-öğretim faaliyeti olmayan bölümler olduğu görülmüştür.

Kamu İdaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2025 yılı sonuna kadar bitirilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalardan da anlaşılaacağı üzere, fiilen öğrencisi olmayan birimlerin olması ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmemesi 2547 sayılı Kanunda belirtilen amaç, hedef ve ilkeler ile kalkınma plan ve programlarında belirtilen hedeflerle uyumlu olmamaktadır. Bunun yanında eğitim-öğretim faaliyeti olmayan birimlerde öğretim üyesi ve idari personel istihdam edilmesi ve maaşlarının bütçeden ödenmesinin kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımı ilkesine aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 7: İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

İşçi personele, hak edildiği yılı takiben yıllık ücretli izinlerinin kullandırılmadığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53 üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56 ncı maddesinde yıllık iznin 53 üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59 uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60 ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı) tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte gösterileceği belirtilmiştir. 03.03.2004 tarihli ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin

Yönetmeliği'nde de, yıllık izinlerin kullanımı konusunda Kanuna benzer bir düzenleme yapılmıştır. Ayrıca, 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103 üncü maddesinde; 59 uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde, bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60 ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeye göre, çalışanlar yıllık izin haklarından feragat edemezler. İşverenler de düzenli olarak çalışanların yıllık izinlerini kullandırmaları gerekmektedir. İşçilerin emekli olmaları halinde veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuatı gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Kullanılmayan yıllık izinlerin karşılığı olarak yapılacak ödeme en son ücreti üzerinden olacağı için, işçiye yüksek miktarda ücret ödemesi yapılacaktır. Bu uygulama da işçilerin yıllık izinlerini kullanmak yerine son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmelerine neden olmaktadır. Ancak belirtilen uygulama, idarelerin daha fazla mali külfet yüklenmeleri anlamına gelmektedir: Zira, anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda, idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103 üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşılaşabilecek; ayrıca, biriken yıllık izinlerin ücrete dönüşmesi halinde idareler açısından, son ücret üzerinden ödeme yapılacağından, yüksek miktarlarda ödeme yapılması söz konusu olacaktır.

Kamu İdaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2025 yılı sonuna kadar bitirilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle işçi personele hak edildiği yılı takiben yıllık ücretli izinlerinin kullandırılması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	2024 yılında çalışmalara başlanmış, 2025 yılı sonunda da çalışmaların tamamlanacağı anlaşılmıştır.
Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesindeki Ortaklık Payının Mali Tablolarda Eksik Yer Alması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	2023 yılı raporunun gereği yerine getirilmiştir. 2024 yılında Döner Sermaye İşletmesinin sermaye artırımını nedeniyle ayrı bir bulgu konusu yapılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	3
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	5
6. DENETİM BULGULARI	5
7. EKLER	10

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Tıp Fakültesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Hastanesi Yatan Hastaları ve Refakatçileri İçin Yemek Takip Sistemi Bulunmaması
2. Herhangi Bir Faaliyeti Bulunmayan Döner Sermaye İşletmelerinin Bulunması
3. İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacakların Tahsil Edilmemesi
4. Satılmak Üzere Üretimi Yapılan Mamullerin, Stok Kayıtlarına Alınmadan Satışının Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Yozgat Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 07 Ağustos 2007 tarih ve 26606 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği kapsamında kurulmuştur.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 5 inci maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

a) Yükseköğretim Kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından talep edilecek, bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, seminer, konferans sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,

b) Laboratuvar ve atölyelerde her çeşit cihaz, makine, alet-edevat, tesisat ve benzerlerinin üretim, bakım ve onarımını yapmak,

c) Birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlanması ve satılması için satış ve teşhir yerleri açmak,

ç) Sanayi kuruluşlarınca üretilen çeşitli malların her türlü standartlara uygunluğu konusunda raporlar düzenlemek, analiz ve ölçümler yapmak, projeler hazırlamak veya uygulamak,

d) Klinik, poliklinik ve laboratuvarlarda yapılacak muayene, tetkik, tahlil, tedavi, üretim ve bakım ile ilgili faaliyetlerde bulunmak,

e) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını ve teknolojiye dönüşümünü sağlamak,

f) Danışmanlık, kontrol, muayene ve benzeri hizmetler vermek, analiz ve ölçümler yapmak,

g) Açılmış olan her türlü sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek,

ğ) Her türlü yayın ve basım işlerini yapmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 15’dir.

İşletme Müdürlüğünde; 1 işletme müdürü, 3 idari memur ve 1 sürekli işçi hizmet vermekte olup bunlardan 4’ünün kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 3 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Yozgat Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden 90.226.595,30 TL kaynak kullanılmıştır.

Başlangıç bütçesinde 324.400.000,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır.

İşletmenin 2024 yılında 425.817.438,32 TL bütçe giderine karşılık 421.930.786,56 TL

bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2024 yılı gelir tablosuna göre 428.584.943,99 TL gelir elde edilmiş, 367.926.673,83 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 60.658.270,16 TL kârla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Yozgat Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Yozgat Bozok Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Tıp Fakültesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Hastanesi Yatan Hastaları ve Refakatçileri İçin Yemek Takip Sistemi Bulunmaması

Tıp Fakültesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Hastanesi yatan hastaları ve refakatçileri için elektronik yemek takip sistemi bulunmadığı görülmüştür.

Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Hastanesi çalışan personeli için T.C. kimlik numaralarına dayalı yemek takip sistemi kurulmuştur. Ancak yatan hasta ve yatan hasta refakatçileri için yemek sayılarının yüklenici çalışanı ve yatan hasta hemşirelerince puantaj yapılarak toplam bedeli ödenecek yemek sayısı bulunmaktadır. Bu durum, bedeli ödenecek yemek sayılarının tam ve doğru olarak belirlenmesi açısından risk teşkil etmektedir. Ayrıca yemeğin verilmesi ile birlikte sistem üzerinde verilen yemek sayısının görülememesi, hastane yönetiminin kontrolünü ve değerlendirmeler yapmasını geciktirebilecektir.

Kamu İdaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2025 yılı sonuna kadar bitirilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle; yatan hastalar ve refakatçileri için de T.C. kimlik numaralarına dayalı elektronik yemek takip sisteminin kurulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Herhangi Bir Faaliyeti Bulunmayan Döner Sermaye İşletmelerinin Bulunması

Kurulmuş ancak herhangi bir faaliyeti bulunmayan döner sermaye işletmelerinin olduğu görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik gereği Yükseköğretim kurumları, ilgili yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşünü alarak döner sermaye işletmesi kurabilirler. Özel yönetmeliklere sermaye limiti, yönetim organları, faaliyet alanları dışında özel hükümler konulamaz.

Döner sermaye işletmelerinin yükseköğretim kurumlarının esas faaliyetlerini aksatmayacak şekilde çalıştırılması gerekir. Mezkur Yönetmelik'in 5 inci maddesine göre; bu işletmelerin; bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma, uygulama ve benzeri hizmetler yapmak, belirli bilimsel sonuçların uygulamasını sağlamak, Üniversite ve ona bağlı kurumlarda hasta muayene ve tedavisi yapmak ve bunlarla ilgili tahlil ve araştırmaları yürütmek, yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretiminde bulunmak amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekir. Ayrıca döner sermaye işletmelerinin, çalışmaları sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik'in 6 ıncı maddesine göre ise; kurulacak döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde bu amaç için ödenek öngörülmek şartıyla katkı sağlanabilmektedir.

Kamu İdaresinin cevabında, raporda bahsedilen döner sermaye işletmelerinin ilerleyen süreçte aktif olarak çalışmaya başlayacakları ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle; kurulmuş ve kendisine sermaye tahsis edilmiş Döner Sermaye İşletmesinin kendi yönetmeliği ile belirlenen faaliyetleri yerine getirmesi gerekmektedir.

BULGU 3: İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacakların Tahsil Edilmemesi

Döner sermaye işletme birimlerinin birbirlerine borç kaynak aktardığı ancak borç verilen nakit kaynakların, borç alan tarafından, borç verene iade edilmediği görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in 8 inci maddesinin 7 inci fıkrası gereğince; döner sermaye işletmesine bağlı birimler arasında karşılıksız veya borç olarak kaynak aktarımı yapılabilir. Bu hüküm çerçevesinde borç verilmiş ise makul süre içerisinde, borç alanın, borç verene aldığı borcu iade etmesi gerekir. Yapılan incelemede döner sermaye işletme birimlerinin 31.12.2024 tarihi itibarı ile 244.000,48 TL borç verdiği ancak tahsil etmediği görülmüştür.

Kamu İdaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2025 yılı sonuna kadar bitirilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Açıklanan nedenlerle döner sermaye işletme birimlerinin birbirlerine verdiği borçların tahsili gerekmektedir.

BULGU 4: Satılmak Üzere Üretimi Yapılan Mamullerin, Stok Kayıtlarına Alınmadan Satışının Yapılması

Farklı birimlerce satılmak üzere üretimi yapılan buğday, arpa, tritikale, kenevir, yumurta, pasta gibi mamul ürünlerin stok kayıtlarına alınmadan satışının yapıldığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 152 Mamuller Hesabına ilişkin düzenlemeler içeren "Hesabın niteliği" başlıklı 131'inci maddesinde, bu hesabın üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hâle gelmiş bulunan mamullerin izlenmesi için kullanılacağı hükmü bulunmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 132'nci maddesinde ise üretimi tamamlanan yarı mamullerin maliyet bedelleri ile bu hesaba borç, 151 Yarı Mamuller Üretim Hesabına alacak kaydedileceği; maliyet dönemi sonlarında yarı mamul hesabına alınmadan doğrudan mamule dönüştürülen giderlerin bu hesaba borç, 711 Direkt İlk Madde ve Malzeme Giderleri Yansıtma, 721 Direkt İşçilik Giderleri Yansıtma, 731 Genel Üretim Giderleri Yansıtma Hesaplarının mamulün üretimiyle ilgili olanlarına alacak kaydedileceği; satılan mamullerin bir taraftan maliyet bedelleri ile 152 No.lu hesaba alacak, 620 Satılan Mamuller Maliyeti Hesabına borç; diğer taraftan yapılan tahsilatın şekline göre ilgili hesaplara borç, satış

bedelinin 60 Brüt Satışlar grubunun ilgili hesabına, satış bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisinin de 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına alacak kaydedileceği düzenlenmiştir.

Yukarıda yer alan hükümler dikkate alındığında satılmak üzere üretimi yapılan mamullerin, maliyet hesapları dâhil ilgili hesaplarda kayıt altına alınması, izlenmesi ve mali tablolara eksiksiz ve doğru yansımalarının sağlanması gerekmektedir.

Ancak; yapılan denetimlerde, satılmak üzere üretimi yapılan buğday, arpa, mısır, süt, peynir, pasta gibi mamul ürünlerin muhasebe kayıtlarına alınmadan doğrudan satışının yapıldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle söz konusu mamullerin üretim sürecinde 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı ve 152 Mamuller Hesabı kullanılmadığı için bu hesaplar Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı Bilançosuna tam ve doğru olarak yansımamıştır.

Kamu İdaresince söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ve çalışmaların 2025 yılı sonuna kadar bitirilmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; satılmak üzere üretimi yapılan mamullerin, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde, maliyet hesapları dâhil ilgili hesaplarda kayıt altına alınması, izlenmesi ve mali tablolara eksiksiz ve doğru yansımalarının sağlanması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Satılmak Üzere Üretimi Yapılan Mamullerin, Stok Kayıtlarına Alınmadan Satışının Yapılması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı raporunda bulgu olarak yer almıştır.